

HE 179/2008 vp

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Kansainvälisen
liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksista CIMOsta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksista CIMOsta, jolla korvattaisiin kansainvälisen henkilövaihdon keskuksista annettu laki. Keskuksen tehtäviä ja hallintoa koskevat säännökset saatettaisiin vastaamaan keskuksen nykyisiä tehtäviä sekä valtion muissa virastoissa ja laitoksissa sovellettavia

säännöksiä. Lisäksi keskuksen nimi muutettaisiin paremmin kuvaamaan keskuksen nykyistä toimintaa ja vakiintunut lyhenne CIMO vahvistettaisiin keskuksen nimeksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Lainsäädäntö

Kansainvälisen henkilövaihdon keskus, jäljempänä *CIMO*, on perustettu 1 päivänä kesäkuuta 1991. CIMOn perustamisen taustalla olivat 1990-luvun taitteessa yliopistojen ja korkeakoulujen toimintaympäristöissä tapahtuneet muutokset, joiden seurauksena kansainvälistymisen paineet kohdistuivat tutkimuksen lisäksi perus- ja jatkokoulutukseen. Erityisen keskeisenä painopisteenä oli henkilövaihdon kehittäminen.

Lain 1 §:ssä säädetään kansainvälisen henkilövaihdon keskukselta, joka on opetusministeriön alainen valtion laitos. Keskuksen perustamisen tarkoituksena oli kehittää opiskelija-, harjoittelija- ja muuta henkilövaihtoa ja edistää siten kansainvälistymistä.

Lain 2 §:ssä säädetään keskuksen tehtävistä. Pääasiallisia tehtäviä ovat henkilövaihtojärjestelmien suunnittelu ja toteuttaminen sekä kansainvälistä henkilövaihtoa koskevan tiedon hankkiminen, tallentaminen ja välittäminen henkilövaihtoa hoitaville yhteisöille ja yksityishenkilöille. Keskukselle siirrettiin sen perustamisen yhteydessä henkilövaihtoon liittyviä tehtäviä opetusministeriöstä, työministeriöstä sekä kauppa- ja teollisuusministeriöstä. Keskuksen koottiin aikaisemmin eri toimintayksiköistä hoidettu, usein samaa asiakaskuntaa palveleva tiedotus- ja julkaisu-toiminta.

Lain 3 §:n mukaan keskuksen toimintaa johtaa ja valvoo johtokunta, jonka tehtävistä, kokoonpanosta ja asettamisesta säädetään kansainvälisen henkilövaihdon keskukselta annetulla asetuksella (81/2000). Toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi johtokunnan kokoonpano on ollut perustamisesta lähtien suppea. Asetuksen 2 §:n mukaan johtokunnassa on kuusi jäsentä, joista opetusministeriö määrää kerrallaan puheenjohtajan ja kolme muuta jäsentä sekä näille henkilökohtaiset varajäsenet. Yhtenä jäsenenä on keskuksen johtaja. Keskuksen henkilökunta valitsee

kolmeksi vuodeksi kerrallaan keskuudestaan yhden jäsenen ja varajäsen. Johtokunta valitsee itse keskuudestaan varapuheenjohtajan. Asetuksen mukaan johtokunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja ja vähintään kolme muuta jäsentä on läsnä. Johtokunnan kokouksessa asiat päätetään yksinkertaisella äänen enemmistöllä ja äänen mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Asetuksen 3 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa keskuksen toimintaa, hyväksyä keskuksen toimintaa ja taloutta koskevat suunnitelmat, talousarvioehdotus ja toimintakertomus, hyväksyä keskuksen työjärjestys, sekä käsitellä muut keskuksen kannalta merkittävät asiat.

Lain 4 §:n mukaan keskuksen apuna neuvoo-antavana toimielimenä on kansainvälisen henkilövaihdon neuvottelukunta. Sen asettaa asetuksen 4 §:n mukaan opetusministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja ja enintään 15 muuta jäsentä, jotka edustavat keskuksen toiminnan kannalta keskeisiä tahoja. Asetuksen 5 §:n mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on edistää yhteistyötä keskuksen ja sen keskeisten sidos- ja asiakasryhmien välillä seurata kansainvälisen henkilövaihdon ja muiden keskuksen toimialaan kuuluvien asioiden kehitystä, sekä tehdä esityksiä keskuksen ja sen toiminnan kehittämiseksi.

Nykyisin laissa ei ole lainkaan säännöksiä johtajasta ja hänen tehtävistään, vaan niistä säädetään asetuksen 6 ja 7 §:ssä. Asetuksen mukaan keskuksella on johtaja, jonka kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys kansainvälisiin asioihin sekä käytännössä osoitettu johtamistaito. Johtajan sijaisen määrää johtokunta. Johtajan tehtävistä säädetään asetuksen 7 §:ssä, jonka mukaan johtaja johtaa ja kehittää keskuksen toimintaa sekä huolehtii johtokunnalle esiteltävien asioiden valmistelusta ja johtokunnan päätösten toimeenpanosta.

Keskuksen johtajan nimittää asetuksen 9 §:n mukaan opetusministeriö johtokunnan annettua asiasta lausuntonsa. Saman pykälän

mukaan keskuksen muun henkilökunnan nimittää tai ottaa johtaja, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä. Virkavapauden keskuksen johtajalle myöntää opetusministeriö. Asetuksen 8 §:n mukaan johtaja ratkaisee keskukselle kuuluvat asiat, joita ei ratkaista johtokunnassa tai joita ei työjärjestyksessä ole siirretty muun virkamiehen ratkaistaviksi. Johtaja voi myös ottaa ratkaistavakseen asian, jonka muu virkamies työjärjestyksen mukaan saa ratkaista.

Keskuksella on lain 5 §:n mukaan oikeus periä suoritteistaan maksuja. Näitä määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperusteissa säädetään. Lisäksi keskus on lain 6 §:n mukaan oikeutettu ottamaan vastaan lahjoituksia sen tehtäviä edistäviin tarkoituksiin. Lain 7 § sisältää tavanomaisen säännöksen asetuksenantovaltuudesta ja keskuksen työjärjestyksestä.

2 Käytäntö

CIMO on kehittynyt toimialansa kansainvälisten asioiden asiantuntija- ja palveluorganisaatioksi, jonka toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi sen perustamisen jälkeen.

CIMOn perustamisen yhteydessä vuonna 1991 keskuksen siirrettiin opetusministeriön stipendiasiainkeskus ja sen tehtävät, työmisteriön kansainvälisen harjoittelun yksikkö ja sen tehtävät sekä osa molempien yksiköiden henkilökunnasta. Lisäksi CIMOon siirrettiin kauppa- ja teollisuusministeriöstä kansainväliseen asiantuntijavaihtoon liittyviä tehtäviä mutta ei henkilökuntaa. Heti perustamisen jälkeen aloitettiin korkeakouluja palvelevan tietopalvelun voimakas kehittäminen sekä opiskelijoita palvelevien kansainvälisiä mahdollisuuksia esittelevien julkaisujen tuotanto. Suomalaisen korkeakoulutuksen markkinointi ulkomailla ja siihen liittyvä tiedottaminen käynnistettiin molemminpuolisen vaihto-opiskelun edistämiseksi.

Toiminnan alkuaikoina CIMOon siirrettiin Venäjän ja Itä-Euroopan instituutista Baltia-ohjelma sekä Venäjän ja Itä-Euroopan henkilövaihto ja näitä hoitavat henkilöt. Liittyminen Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen (ETA-sopimus) avasi Suomelle

mahdollisuuksia osallistua erilaisiin vaihto-ohjelmiin, mutta varsinaisesti Suomen liittyminen Euroopan unioniin (EU) vuonna 1995 mahdollisti täysimittaisen osallistumisen unionin ohjelmiin. Vähitellen CIMOsta on tullut kaikkien EU:n koulutusohjelmien kansallinen toimisto. Näiden lisäksi CIMO on myös toiminut muun muassa Nordplus korkeakouluille -ohjelman pohjoismaisena hallintotoimistona ja erilaisten omien ja monenvälisen kansainvälisten harjoitteluohjelmien järjestäjänä ja toimeenpanijana. Suomen kielten ja kulttuurin edistäminen ulkomaisissa yliopistoissa ja siihen liittyvä ulkomaanlehtoritointi sekä kesäkurssit neuvottelukuntiin ja sihteeristöineen ovat jo vuodesta 1998 olleet CIMOn hoidettavina. Näiden lisäksi CIMOn tehtävänä on useiden sekä suomalaisille että kansainvälisille opiskelijoille ja kulttuurin ja eri tieteenalojen asiantuntijoille tarkoitettujen apurahaohjelmien haun järjestäminen ja apurahojen myöntäminen.

Toimintansa aikana CIMO on kehittynyt korkeakoulujen henkilövaihtoa edistävästä alle 30 työntekijän keskuksesta noin sadan työntekijän kansainvälisten asioiden asiantuntija- ja palveluorganisaatioksi, joka edistää kansainvälistä vuorovaikutusta, liikkuvuutta ja yhteistyötä kaikilla koulutusasteilla, työ- ja kulttuurielämässä sekä nuorten keskuudessa. CIMOn perustamisen jälkeen sen toiminnan määrä on lisännyt huomattavasti Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ja osallistuminen EU:n eri ohjelmiin. Näiden rinnalla myös pohjoismainen yhteistyö, Venäjä-yhteistyö, erilaiset Aasian maiden kanssa toteutettavat hankkeet ja Suomen ja EU:n kehityspoliittiset tavoitteet antavat suuntaa lisääntyvälle kansainväliselle liikkuvuudelle ja yhteistyölle.

2.1 Nykytilan arviointi

Laki ja asetus kansainvälisen henkilövaihdon keskuksesta on annettu vuonna 1991 ja vain asetusta on muutettu tämän jälkeen, viimeksi vuonna 2000. Viimeisten 15 vuoden kuluessa CIMOn toiminta on laajentunut ja tehtävät lisääntyneet siten, etteivät nykyiset säännökset enää vastaa tarkoitustaan.

Valtion keskushallintoa on pyritty kehittämään siten, että valtioneuvoston ja ministeriöiden työskentelyä tehostetaan ja ministeriöt terävöittävät hallinnonalojensa tulohjausta ja kehittävät uudenlaisia välineitä tuloksellisen päätöksenteon pohjaksi. CIMO ja opetusministeriö ovat laatineet kirjallisen tulosopimuksen vuodesta 1998, jolloin CIMO:n toiminnan ohjaus ja asioiden käsittely siirrettiin ministeriössä silloisesta kansainvälisten asioiden osastosta korkeakoulu- ja tiedepoliittikan osaston yliopistoyksikköön. Opetusministeriön työjärjestyksen muutoksella (823/2007) muutettiin CIMO:n ohjausvastuuta 1 päivästä syyskuuta 2007 siirtämällä CIMO:n ohjaus kansliapäällikön alaisuudessa toimivaan kansainvälisten asiain sihteeristöön.

CIMO on päällikkövirasto, jota johtaa johtaja apunaan apulaisjohtaja. Johtajan tehtävistä ei ole säädetty laissa vaan asetuksessa ja työjärjestyksessä. Ministeriö tekee vuosittain tulosopimuksen CIMO:n virkamiesjohdon kanssa, jolla on myös tulosvastuu. Johtokunta on kuitenkin nykyisen asetuksen mukaan CIMOa ohjaava ja valvova toimielin, joka hyväksyy keskuksen toimintaa ja taloutta koskevat suunnitelmat, talousarvioehdotuksen ja toimintakertomuksen. Valta CIMO:n toimintapolitiikasta on siis periaatteessa johtokunnalla mutta vastuu toiminnasta virkamiesjohdolla. Tämän takia johtokuntaan ei ole voitu määrätä virkamiehiä, jotka ministeriössä ovat mukana viraston tulohjauksessa ja jotka tästä syystä olisivat parhaat asiantuntijat sen ohjauksen kannalta.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on vastata kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön kentällä sekä valtion hallinnossa ja käytännöissä tapahtuneisiin muutoksiin. CIMO:n tehtäväkenttä on sen verran laaja ja dynaaminen, että tietyn joustavuuden säilyttäminen on tarkoituksenmukaista. Hyvän hallinnon ja sääntelyn periaatteet sekä muun muassa EU:n ohjelmiin liittyvät raportointi- ja muut velvoitteet kuitenkin edellyttävät, että laki ja asetus ovat täsmällisiä ja että CIMO:n tehtävät, vastuun-

jako ja hallinnollinen rakenne käyvät säännöksistä mahdollisimman selvästi ilmi. Nykyisin CIMOLle on annettu runsaasti tehtäviä, joista ei ole mainintaa laissa tai asetuksessa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksista CIMOsta, joka korvaisi nykyisen lain kansainvälisen henkilöväihdon keskuksista. CIMO:n tehtävistä säädettäisiin täsmällisemmin lain tasolla. CIMO:n tehtävänä olisi edistää toimialansa kansainvälistymistä sekä valmistella ja toteuttaa toimialansa ohjelmia ja sopimuksia. Laissa säädettäisiin, että CIMO myöntää apurahoja ja avustuksia kansainvälistymisen edistämiseksi ja valvoo niiden käyttämistä sekä tiedottaa ja antaa toimialaansa koskevaa neuvontaa ja ohjausta. CIMO toimisi yhteistyössä sen tehtäviin liittyvää toimintaa hoitavien ja rahoitavien kansallisten ja kansainvälisten viranomaisten, oppilaitosten ja korkeakoulujen, järjestöjen ja muiden yhteisöjen kanssa. Lisäksi säädettäisiin, että CIMO hoitaa opetusministeriön määräämät sekä muut sille säädetyt ja määrättyt tehtävät.

Laissa säädettäisiin CIMO:n johtajasta ja työjärjestyksestä. Nykyisessä laissa ei ole säännöstä johtajasta. Lisäksi lakiehdotuksen asetuksenantovaltuutuksen mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin johtajan tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista, henkilöstön nimittämisestä ja ottamisesta sekä virkavapauden myöntämisestä. Asetusehdotuksen mukaan johtajan tehtävänä olisi johtaa ja kehittää CIMO:n toimintaa ja vastata sille asetettujen tulostavoitteiden saavuttamisesta. Johtaja vastaisi siitä, että CIMO:n tehtävät hoidetaan tehokkaasti, taloudellisesti ja tuloksellisesti.

CIMO:n johto-organisaatio ehdotetaan uudistettavaksi. CIMO:n johtokunta ehdotetaan lakkautettavaksi ja sen nykyiset tehtävät siirtyisivät CIMO:n virkamiesjohdolle lukuun ottamatta johtajan sijaisen määräämistä. Opetusministeriö määräisi johtajan sijaisen. Johtajan tueksi CIMO:n toiminnan kehittämiseen ja sidos- ja asiakasryhmien väliseen yhteydenpitoon ehdotetaan perustettavaksi neuvottelukunta. Neuvottelukunnasta annettaisiin säännökset laissa ja valtioneuvoston asetuksessa. Neuvottelukunnalla ei olisi itsenäistä päätösvaltaa CIMOa koskevissa asioissa.

Neuvottelukunnassa tulisi olemaan myös CIMOn henkilöstön edustus.

4 Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Uudistuksella CIMOa koskeva lainsäädäntö saatettaisiin muualla lainsäädännössä ja CIMOn omassa toiminnassa tapahtunutta kehitystä vastaavaksi. Lisäksi uudistus parantaisi CIMOn toiminnan organisoimista ja selkiyttäisi tulosohjausjärjestelmää.

Uutena toimielimenä CIMOon ehdotetaan asetettavaksi neuvottelukunta, joka korvaisi nykyisen johtokunnan ja neuvottelukunnan. Johtajan tehtävä ehdotetaan muutettavan määräaikaiseksi. Näistä annettaisiin tarkemmat säännökset lakiehdotuksen perusteella annettavassa valtioneuvoston asetuksessa. Esityksellä ei ole muita organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia.

5 Asian valmistelu

Opetusministeriö asetti 3 päivänä syyskuuta 2007 työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen CIMOn toiminnan, rahoituksen ja ohjauksen kehittämiseksi. Kehittämistyöryhmän muistiossa, joka valmistui huhtikuussa 2008 (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:16) ehdotettiin, että nykyinen laki ja asetus kumottaisiin ja tilalle annettaisiin uudet säädökset.

Esitys on valmisteltu opetusministeriössä. Luonnoksesta ovat antaneet lausunnon ulkoasiainministeriö, valtiovarainministeriö, Suomen yliopistojen rehtorien neuvosto, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry, Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry ja Suomen ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto (SAMOK) ry. Esitys on myös on käsitelty CIMOn johtokunnassa. Lausunnonantajat ovat suhtautuneet esitykseen myönteisesti.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Toimiala. Pykälässä säädettäisiin, että kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön edistämistä varten opetuksen, tutkimuksen, työelämän, kulttuurin ja nuorisotyön alalla on opetusministeriön alainen Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO. Liikkuvuudella ja yhteistyöllä viitataan laajasti kansainväliseen vuorovaikutukseen kaikilla koulutusasteilla, työ- ja kulttuurielämässä sekä nuorten keskuudessa. CIMOn kohdeyrymänä on koko koulutuksen kenttä Suomessa, mutta myös työnantajat, elinkeinoelämän järjestöt, nuorisotyötä tekevät organisaatiot, nuorten parissa toimivat ja 15—29 -vuotiaat nuoret sekä kulttuurialan organisaatiot ja kansalaisjärjestöt. CIMO palvelee opetusministeriön lisäksi muita ministeriöitä ja kansainvälisiä järjestöjä ohjelmien toteutukseen ja liikkuvuuteen liittyvissä tehtävissä.

Kansainvälisen henkilövaihdon keskus tunnetaan yleisesti lyhenteellä CIMO (Centre for International Mobility) ja se on vakiintunut myös kaikissa tärkeissä sidosryhmissä. Tästä syystä lyhenne vahvistettaisiin keskuksen viralliseksi nimeksi ja keskuksen täydellinen nimi vastaavasti muutettaisiin muotoon *Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus*, joka kokonaisuutena kuvaa paremmin keskuksen toimintaa.

2 §. Tehtävät. Pykälässä säädettäisiin CIMOn tehtävistä.

Pykälän 1 momentin mukaan CIMOn tehtävänä olisi edistää toimialansa kansainvälistymistä. Pykälän 2 momentin mukaan CIMO valmistelisi ja toteuttaisi toimialansa ohjelmia ja sopimuksia. Pykälän 3 momentissa CIMOn tehtävänä olisi myöntää apurahoja ja avustuksia kansainvälistymisen edistämiseksi sekä valvoa niiden käyttämistä. Erityisesti EU:n ohjelmiin liittyvät raportointi- ja muut velvoitteet edellyttävät, että kansallista toimijaa koskeva lainsäädäntö on täsmällistä ja että ohjelmien kansallisen toteuttajan ja yhteispisteen tehtävät ja vastuunjako ovat selkeästi määritellyt. Valvontatehtävä on toisaalta ohjelmien rahoittajien ja toisaalta tu-

losohjausjärjestelmän vuoksi kirjattava säädöstekstiin.

Pykälän 4 momentissa määrättäisiin, että CIMO tiedottaa ja antaa toimialaansa koskevaa neuvontaa ja ohjausta. Pykälän 5 momentin mukaan CIMO toimisi yhteistyössä sen tehtäviin liittyvää toimintaa hoitavien ja rahoittavien kansallisten ja kansainvälisten viranomaisten, oppilaitosten ja korkeakoulujen, järjestöjen ja muiden yhteisöjen kanssa. CIMOn perustoiminta on suureksi osaksi erilaisten ohjelmien hallintoa ja toimeenpanoa ja useat CIMOn yhteistyötahot edellyttävät toimeksiantoja ja sopimuksia varten lain tasolle kirjatun oikeusperustan. Voidakseen hoitaa tehtäviään siinä laajuudessa, johon se on vuosien saatossa kasvanut, CIMOn tehtäväkentästä on esitettävä riittävän laaja kuvaus säädöstekstissä. Pykälän 6 momentin mukaan CIMOn tehtävänä olisi lisäksi hoitaa opetusministeriön määräämät sekä muut sille säädetyt ja määrätyt tehtävät.

3 §. Johtaja ja työjärjestys. Pykälässä säädettäisiin johtajasta, joka vahvistaa työjärjestyksen. Pykälän mukaan työjärjestyksessä määrättäisiin CIMOn organisaatiosta ja toimintayksiköistä. CIMO on tulohajattu päällikkövirasto, joten säännös johtajasta on otettava lakiin. Asetuksessa olisivat tarkemmat säännökset johtajan tehtävistä, kelpoisuusvaatimuksista, nimittämisestä, virkavapauden myöntämisestä ja tulosvastuusta.

4 §. Ratkaisovalta. Pykälässä säädettäisiin asioiden ratkaisemisesta CIMOssa. Johtaja ratkaisisi työjärjestyksen lisäksi muut CIMOssa ratkaistavat asiat, joita ei ole säädetty tai määrätty CIMOn muun virkamiehen ratkaistaviksi. Pykälän mukaan johtaja voisi ottaa ratkaistavakseen asian, jonka muu virkamies työjärjestyksen mukaan saa ratkaista.

5 §. Neuvottelukunta. Pykälässä säädettäisiin CIMOn strategista suunnittelua tukevasta neuvottelukunnasta, joka käsittelee CIMOn toimintaa ja toiminnan kehittämistä. Tarkemmat säännökset neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä annettaisiin asetuksenantovaltuutusta koskevan pykälän perusteella valtioneuvoston asetuksella.

6 §. Maksut. Pykälässä säädettäisiin CIMOn suoritteiden maksullisuudesta. Maksujen määrästä säädettäisiin opetusministeriön asetuksella valtion maksuperustelaisissa säädettyjen perusteiden mukaan. Ehdotetun säännöksen sisältö vastaisi voimassa olevaa säännöstä, mutta siihen on lisätty viittaus opetusministeriön asetukseen.

7 §. Avustukset ja lahjoitukset. Pykälän mukaan CIMO voisi ottaa vastaan avustuksia ja lahjoituksia sen tehtäviä edistäviin tarkoituksiin. Ehdotetun säännöksen sisältö vastaa voimassa olevaa säännöstä, mutta siihen on lisätty maininta avustuksista. Säännös on tarpeen, koska on mahdollista, että CIMOLle hahutettaisiin lahjoittaa varoja käytettäväksi esimerkiksi apurahoina.

8 §. Asetuksenantovaltuutus. Pykälä sisältäisi tavanomaisen säännöksen asetuksenantovaltuudesta. Tarkemmat säännökset johtajan tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista, henkilöstön nimittämisestä, ottamisesta ja virkavapauden myöntämisestä sekä neuvottelukunnasta ja sen kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä annettaisiin valtioneuvoston asetuksella. Lakiehdotuksessa on vähän pykälää, mutta runsaasti valtuutuksia, joten on tarkoituksenmukaista ja selkeää koota kaikki valtuutukset yhteen pykälään.

9 §. Voimaantulo. Pykälä sisältää tavanomaisen voimaantulosäännöksen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 tammikuuta 2009 ja sillä kumottaisiin nykyinen laki kansainvälisen henkilövaihdon keskuksista. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpitei-

siin muun muassa uuden lain mukaisen johdon ja hallinnon järjestämiseksi.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksista CIMOsta annetun lain nojalla annettaisiin valtioneuvoston asetus Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksista CIMOsta. Asetuksessa säädettäisiin johtajan tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista, henkilöstön nimittämisestä ja ottamisesta, virkavapauden myöntämisestä sekä neuvottelukunnasta ja sen kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä.

Erillisessä työjärjestyksessä, jonka CIMOn johtaja vahvistaa, annettaisiin määräykset CIMOn organisaatiosta ja toimintayksiköistä sekä tarkemmat määräykset CIMOLle kuuluvien asioiden ratkaisemisesta.

3 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Lailla kumotaan kansainvälisen henkilövaihdon keskuksista annettu laki.

Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksesta CIMOsta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Toimiala

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön edistämistä varten opetuksen, tutkimuksen, työelämän, kulttuurin ja nuorisotyön alalla on opetusministeriön alainen Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO, jäljempänä *CIMO*.

2 §

Tehtävät

CIMOn tehtävänä on:

- 1) edistää toimialansa kansainvälistymistä;
- 2) valmistella ja toteuttaa toimialansa ohjelmia ja sopimuksia;
- 3) myöntää apurahoja ja avustuksia kansainvälistymisen edistämiseksi ja valvoa niiden käyttämistä;
- 4) tiedottaa ja antaa toimialaansa koskevaa neuvontaa ja ohjausta;
- 5) toimia yhteistyössä sen tehtäviin liittyvää toimintaa hoitavien ja rahoittavien kansallisten ja kansainvälisten viranomaisten, oppilaitosten ja korkeakoulujen, järjestöjen ja muiden yhteisöjen kanssa;
- 6) hoitaa opetusministeriön määräämät sekä muut sille säädetyt ja määrätyt tehtävät.

3 §

Johtaja ja työjärjestys

CIMOa johtaa johtaja. CIMOn organisaatiosta ja toimintayksiköistä määrätään työjärjestyksessä, jonka johtaja vahvistaa.

4 §

Ratkaisuvalta

Johtaja ratkaisee CIMOssa ratkaistavat asiat, joita ei ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty CIMOn muun virkamiehen ratkaistaviksi. Johtaja voi ottaa ratkaistavakseen asian, jonka muu virkamies työjärjestyksen mukaan saa ratkaista.

5 §

Neuvottelukunta

CIMOlla on strategista suunnittelua tukeva neuvottelukunta, joka käsittelee CIMOn toimintaa ja toiminnan kehittämistä.

6 §

Maksut

CIMOlla on oikeus periä suoritteistaan maksuja. Maksujen määrästä säädetään opetusministeriön asetuksella valtion maksupustelaisissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

7 §

Avustukset ja lahjoitukset

CIMO voi ottaa vastaan avustuksia ja lahjoituksia sen tehtäviä edistäviin tarkoituksiin.

8 §

Asetuksenantovaltuutus

Valtioneuvoston asetukselle säädetään:

- 1) johtajan tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista;
- 2) henkilöstön nimittämisestä ja ottamisesta sekä virkavapauden myöntämisestä;
- 3) neuvottelukunnasta ja sen kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä.

9 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan kansainvälisen henkilövaihdon keskuksesta 1 päivänä helmikuuta 1991 annettu laki (238/1991).

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Sari Sarkomaa*